
Sandu FRUNZĂ

Prin Maramureș

Ca o poartă deschisă
mi se dezvăluie prezența ta
O rază de soare înlănțuindu-mă
Un rit de trecere
absorbindu-mă în infinit
Cu umărul răzimat de stâlpul cerului
am descoperit ce sunt dorul
cântarea și veselia
În bucuria ta am găsit acoperișul lumii
un orizont
crescut în mine
și deasupra mea
Ca o Poartă de Maramureș
ai cuprins
toată bogăția de timp și de eternitate
în ființa ta

Amintiri cu o frumoasă fată

Valerian
Pruncul maramureșean
adus în lumină de
filosofie și poezie
Cu el am învățat
multiculturalismul și iubirea
deși de mult mă credeam
un maestru în practicarea lor
El cunoștea cel mai bine
mângâierea alterității
gustul vinului băut
la banchetele filosofice
stăpâna citirea semnelor
infinitului din noi
și de pe chipul celui alt
ca într-o oglindă divină în care
fiecare ne-am reflectat
din vremea îndepărtată
Dar mai ales
știa ca nimeni altul
să o țină la piept
pe cea mai frumoasă fată

Ruine în orașul adolescenței

În strălucirea orașului
Aflată-n ruină
Grea ca de plumb cade în sufletul meu
Casa de cultură a sindicatelor
în care tinerețea
ne hrănea visurile literare la Cenaclul Arta.
Treptele pe care urmele pașilor tăi
le făceau să vibreze de frumusețe
precum catapeteasma unui templu
Sunt azi sfărâmate și-n crăpăturilor lor
nu mai crește nici iarba.
O lacrimă scursă pe obrazul amintirilor mele
Măsurând parcă un destin
care poate fi al meu sau al tuturor
prevestind parcă uitarea și moartea
Toate cad în nepăsarea și moartea
intereselor de-o clipă
neatente la nostalgii metafizice și la însingurare.
Doar gândul meu fuge departe
Până în clipele în care numai tu
Adolescenta nebună de-atâta iubire
molipsitor râdeai
cu toată veselia lumii

Sandu FRUNZĂ

Prin Maramureș

Ca o poartă deschisă
mi se dezvăluie prezența ta
O rază de soare înlănțuindu-mă
Un rit de trecere
absorbindu-mă în infinit
Cu umărul răzimat de stâlpul cerului
am descoperit ce sunt dorul
cântarea și veselia
În bucuria ta am găsit acoperișul lumii
un orizont
crescut în mine
și deasupra mea
Ca o Poartă de Maramureș
ai cuprins
toată bogăția de timp și de eternitate
în ființa ta

Amintiri cu o frumoasă fată

Valerian
Pruncul maramureșean
adus în lumină de
filosofie și poezie
Cu el am învățat
multiculturalismul și iubirea
deși de mult mă credeam
un maestru în practicarea lor
El cunoștea cel mai bine
mângâierea alterității
gustul vinului băut
la banchetele filosofice
stăpâna citirea semnelor
infinitului din noi
și de pe chipul celui alt
ca într-o oglindă divină în care
fiecare ne-am reflectat
din vremea îndepărtată
Dar mai ales
știa ca nimeni altul
să o țină la piept
pe cea mai frumoasă fată

Ruine în orașul adolescenței

În strălucirea orașului
Află-n ruină
Grea ca de plumb cade în sufletul meu
Casa de cultură a sindicatelor
în care tinerețea
ne hrănea visurile literare la Cenaclul Arta.
Treptele pe care urmele pașilor tăi
le făceau să vibreze de frumusețe
precum catapeteasma unui templu
Sunt azi sfărâmate și-n crăpăturilor lor
nu mai crește nici iarba.
O lacrimă scursă pe obrazul amintirilor mele
Măsurând parcă un destin
care poate fi al meu sau al tuturor
prevestind parcă uitarea și moartea
Toate cad în nepăsarea
intereselor de-o clipă
neantente la nostalgia metafizice și la însingurare.
Doar gândul meu fuge departe
Până în clipele în care numai tu
Adolescenta nebună de-atăta iubire
molipsitor râdeai
cu toată veselia lumii

Ciprian COC

Odată ai trecut

Curtea casei e o rană dulce,
solitare amintiri,
iar pavajul, cel de iarbă străjuit,
peste care tu căleai atunci când ai venit
zâmbind...
dar mie, ochilor, nu îmi venea să cred
cum izbuteai să faci să plutească
balonul de săpun prin care eu vedeam
femeia tânără –
nălucă cu veșmântul sângieriu
și îmi șopteai, credeai că nu o să mai vin
și niciodată, dup-aceea, nu ai mai venit...
povestea nu se mai repetă
nici nălucirile nu sunt ca cele ce erau cândva...
Singer, pavajul cel de iarbă năpădit
visează pași de auroră, pași ușori,
la fel cum toamna frunze cad
să mă învețe despre moarte
să-mi amintească cum treceai
prin curtea mea
zâmbind...

În pragul mării uitări

e târziu și prin perdeaua toamnei
s-a strecurat o imponderabilă frunză
cămașa e împăturită cu duioșie costumul netezit
în bombeu preț de o clipă licăresc ape sărate
toate se vor pune la păstrare în șifonierul de la subsol
nimeni nu știe dacă frunza mai plutește pe ici pe colo
își conferă secunde de răgaz în ochii celor ce încă mai
cred
că ceasul e o fantasmă și muntele de fapt nu există
înghionțită de vișoarele roșii
ea tremură uimită la parada grozăviilor pierdute
e doar postludiu potopului ce lasă alge pe cale
cioburi de scoici și ramuri de finic
dimineți renașute solstiții ce bat din palme
troiene în care până și deceniile de singurătate lipsesc
toate așternute la picioarele reei ale mării uitări –
premergătoare nemărginitului anotimp fantastic
stăpână peste lepezile de nisip
și peste umbra desprinsă din om

Poetul nu moare

și dacă nu știți nimic despre el
și dacă nu l-a văzut nimeni pe drumul damascului
prin vreo crăsmă sau prin alte spații
aglomerate de atâta singurătate
înseamnă că a venit vremea
să șadă pe scaunul lui dumnezeu
de unde zvârle una câte una
pietrele albe smulse din mandrina mirărilor
șoptite ele seamănă ouălor de paște
boltite și cizelate de atâta rostogolire
prin coșul pieptului
cad clipocind în lacul cu nuferi
cu rădăcinile înfipite adânc în ochiul ascuns
al celor care duc pe umeri
greutatea solitudinii
dincolo de orizontul evenimentelor

Gelu DRAGOȘ Jr.

Dezrădăcinat

Undeva departe de tot –
mai presus decât
ultimul petec de cer –
prind rădăcini;
stropit de ploile mult prea scurte
ale verii dogoritoare,
devin anomalie vegetală –

singurul din lume
cu rădăcinile în sus,
îmi întind ramurile,
dezrădăcinat de pământ...

Poem pentru iubită

astept:

să-mi iasă fluturi pe gură,
să-mi crească flori pe umeri,
să-mi curgă vin din ochi

sau cel puțin să-mi apară poeme în miezul palmelor
ca să mi le citești tu, iu,
când îmi săruți buricele degetelor...

Psalm

Cu buze de rouă șoptesc un cuvânt;
Agonizând poemul, adaug un rând,
Pe coală, doar creionul măzgăind hârtia
Vorbește cu Tine. Eu scriu poezia.

Și port zilnic poveri grele-n frunte
Iar Tine nu-ți pasă, deși vezi că-s multe,
Mă lași să zdobesc în vers agonă,
Să risipesc în pahare adănci poezia.

Și nu sunt eu cel vrednic să-ți vorbesc
Căci știi bine, Doamne, eu zilnic greșesc,
Dar Tu, pașnic, nu-ți reverși mânia
Și-mi dai zilnic pâinea și poezia.

M-ai ales dintre-atâția să Ți fiu artist,
De-aceea eu scriu și sunt veșnic trist,
M-ajută, Doamne, să-mi înving mândria
Căci numai TU nu-mi ucizi POEZIA...

Filozofând cu îngerii disperării

Stând de vorbă cu îngerii dulci
ai disperării,
măncăm mere și aruncăm cotoarele pe geam
afară din noi...

În jur lumina-i tot mai puțină;
cuvântul Tău, Doamne, tot mai greu;
pe zi ce trece
auzim țipete ce nu le recunoaștem
ca fiind ale noastre...

cântând pe diferite voci același cântec,
sfidăm moartea, Doamne,
în încercarea de a răzbi spre Tine,
fără să-ți cerem ajutor.

Revista NORD LITERAR

Instituție de cultură în subordinea
Consiliului Județean Maramureș
– apare lunar –

Manager: Dana BUZURA-GAGNIUC

Colectivul de redacție:

Gheorghe PĂRJA – redactor-șef
Delia MUNTEAN – redactor
Raluca HĂȘMĂȘAN – redactor

Consiliul consultativ:

Irina PETRAȘ, Mircea MUTHU,
Mircea POPA, Teodor ARDELEAN

Redactori asociați:

Daniela SITAR-TĂUT, Ovidiu PECICAN, Lucian PERTA

Colaboratori:

Horia BĂDESCU, Constantin CUBLEȘAN,
Ana OLOS, Echim VANCEA, Ștefan JURCĂ
Nicolae SCHELANU, Monica D. CÂNDEA, Terezia FILIP

Correspondenți externi:

Theodor DAMLAN, Doina URICARIU (New York)
Ioan BABA, Nicu CIOBANU (Serbia)
Vanghea MIHANJ-STERYU (Macedonia)
Arcadie SUCEVEANU (Chișinău)

Prezentare artistică: Mircea BOCHIȘ

Acest număr este ilustrat cu stampe, fotografii,
cărți poștale ilustrate din patrimoniul
Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Maramureș

Redacția și administrația:

cod 430311, Baia Mare,
str. Gh. Sincal, nr. 46, tel. 0262-215870,
E-mail: nord.literar@yahoo.com
www.revista.nord-literar.ro

ISSN 1583-817X

Marcă înregistrată OSIM M2007 10928
Țipar: S.C. KUMAR PRINT S.R.L., Baia Mare

Costul unui abonament - 2024:

Prin poștă: 3 luni - 24 lei; 6 luni - 48 lei; 12 luni - 96 lei.

* Responsabilitatea asupra conținutului materialelor revine autorilor.

* Acceptăm texte doar în format electronic, culcise cu semne diacritice și cu respectarea
normelor ortografice impuse de Academia Română.

* Nu ne asumăm obligația de a publica materialele nesolicitate.

* Rașim editurile, revistele și autorii care doresc să le semnalăm cărțile și
publicațiile periodice în numere viitoare ale revistei noastre să le trimitem pe
adresa poștală sau electronică a redacției.

Nord Literar®

Revistă de cultură editată cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Maramureș. Apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România.

Poarta Podului (poarta de nord a orașului), acuarelă, 1802

SUMAR

• **Elena CĂRĂUȘAN:** *Poemul lunii* (p. 2) • **Irina PETRAȘ:** *Lumea în scădere sau epica thanatica* (p. 3) • **Gheorghe GLODEANU:** *Un roman inițiativ, I* (p. 4) • **Gheorghe PĂRJA:** *Scriitori canadieni în Maramureș; Seducția înțelepciunii* (p. 5) • **Daniela SITAR-TĂUT:** *Însemnările unui Gonzo cinefil* (p. 6) • **Vasile BARBU:** *Poeme; Lucian PERȚA:* *Parodie* (p. 7) • **Ovidiu PECICAN:** *„Tetraevanghelul” slavo-român de la Sibiu și traducătorii săi* (p. 8) • **Ion PAPUC:** *Presupuse personalități; Horia BĂDESCU:* *Constantin Cubleşan (85). Gloria Constantinii* (p. 9) • **Dana BUZURA-GAGNIUC:** *Nord Literar – 21. Între jurnal și reportaj sentimental* (p. 10-11) • **Marina KALKAN** în dialog cu **Delia MUNTEAN:** *„Caut să judec drept și să rostesc cu rost”* (p. 12-13) • **Theodor DAMIAN:** *O carte rara avis; Ioan HĂDĂRIG:* *Elena Cristea – O lume interioară a cuvintelor* (p. 14) • **Constantin CUBLEȘAN:** *„Adâncit în imensitatea gândului”;* **Raluca HĂȘMĂȘAN: *Pagini alese din nuvelistica lui Pavel Dan* (p. 15) • **Ioan Dorel TODEA:** *Acolo unde ziua va trăi mereu* (p. 16) • **Daiana FELECAN:** *La capătul visului* (p. 17) • **Sandu FRUNZĂ, Ciprian COC, Gelu DRAGOȘ Jr.:** *Poezii* (p. 18) • **Dalina BĂDESCU:** *Bochiș, facebook și IA* (p. 19) • **Umberto ECO:** *O bibliotecă a lumii – transcripție și traducere de Adrian GRAUENFELS* (p. 20)**